

Załącznik: Wkład cudzoziemców w polską gospodarkę

Materiał uzupełniający do mediakitu. Stan na 18 sierpnia 2026 r.

1. Trzy liczby na początek

8% — taki odsetek wszystkich ubezpieczonych w ZUS stanowią cudzoziemcy (marzec 2026 r.). Dziesięć lat wcześniej było to 1,2%.

21,5 mld zł — roczny przypis składek emerytalnych i rentowych za cudzoziemców w 2025 r. W 2017 r. było to 3 mld zł.

857 100 płaci, 12 000 pobiera — tylu obywateli Ukrainy opłacało składki w ZUS w grudniu 2025 r. i tylu otrzymywało z ZUS emeryturę lub rentę (dane ZUS, XII.2025).

2. Ubezpieczenia społeczne — dane ZUS

2.1 Liczba ubezpieczonych cudzoziemców

Okres	Liczba	Udział wśród wszystkich ubezpieczonych
2008	16 tys.	—
koniec 2015	185 tys.	1,2%
koniec 2016	293,2 tys.	—
czerwiec 2024	1 160 tys.	—
grudzień 2025	1 288,8 tys.	7,9%
marzec 2026	ok. 1 300 tys.	8,0%
czerwiec 2026	1 340 tys.	—

Wzrost siedmiokrotny w ciągu dekady. W ciągu ostatniego roku w ZUS zarejestrowano 95 tys. nowych cudzoziemców.

2.2 Składki

Rok	Roczny przypis składek emerytalno-rentowych	Udział w całości
2016	—	1,5%
2017	3 mld zł	—
2025	21,5 mld zł	6,2%

Wzrost 7,2-krotny w osiem lat.

Przeciętna składka roczna na jednego ubezpieczonego cudzoziemca: ok. 16 700 zł (obliczenie własne: 21,5 mld zł ÷ 1 288,8 tys. osób, dane za 2025 r.).

2.3 Wyплаты

W grudniu 2025 r. osobom bez obywatelstwa polskiego wypłacono 27,4 tys. świadczeń emerytalno-rentowych, w tym 24,3 tys. emerytur, 1,2 tys. rent z tytułu niezdolności do pracy i 1,9 tys. rent rodzinnych. **Stanowiło to 0,32% liczby wszystkich świadczeń** tego typu wypłaconych przez ZUS (raport ZUS „Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych”, dane za grudzień 2025 r.).

Przeciętna wysokość świadczenia dla cudzoziemca: 1,2 tys. zł, wobec 4 tys. zł przeciętnej ogólnej.

Zestawienie w liczbie osób — obywatele Ukrainy: 857 100 płaci składki, ok. 12 000 pobiera emeryturę lub rentę (dane ZUS, XII.2025).

Uwaga metodologiczna — istotna przy cytowaniu. Wskaźnik 6,2% dotyczy kwoty składek, a 0,32% — liczby świadczeń. Nie są to wielkości tego samego rodzaju i nie należy zestawiać ich jako prostej relacji. Ponieważ przeciętne świadczenie cudzoziemca jest ponad trzykrotnie niższe od przeciętnej ogólnej, udział kwotowy w wypłatach jest jeszcze niższy niż 0,32% — ale ZUS nie publikuje tej wartości za 2025 r. Bezpieczne zestawienie to para w liczbie osób: 857 100 wobec 12 000.

Zastrzeżenie: dysproporcja wynika z młodej struktury wiekowej migracji, a nie z gorszego traktowania — większość ubezpieczonych cudzoziemców to osoby w wieku 25–49 lat, które dopiero budują staż. W dłuższym horyzoncie relacja będzie się wyrównywać. Liczba świadczeń emerytalnych wypłacanych cudzoziemcom wzrosła w 2025 r. o ponad 39% rok do roku.

2.4 Struktura narodowościowa (czerwiec 2026)

Ukraina — 901 tys.; Białoruś — 143,9 tys.; Indie — 25,5 tys.; Gruzja — 22,1 tys. Najszybciej rosnącą grupą są obywatele Kolumbii (+1/3 w skali roku).

Udział cudzoziemców spoza UE wzrósł z 89,2% (2016) do 96,6% (koniec 2025).

3. Podatki — dane Ministerstwa Finansów

3.1 CIT i PIT

Rok	Wpływy brutto od cudzoziemców ogółem	w tym od obywateli Ukrainy
2023	3,609 mld zł	ok. 1,0 mld zł
2024	4,884 mld zł	1,649 mld zł

Wzrost o 35,3% rok do roku.

Osobne zestawienie MF podaje wpływy z samego PIT od cudzoziemców: 4,15 mld zł (2023) i 5,28 mld zł (2024).

3.2 Tempo wzrostu przewyższa przyrost liczby podatników

Liczba Ukraińców płacących PIT w Polsce wzrosła w latach 2022–2024 z 915 tys. do 948 tys., czyli o 3,6%. W tym samym czasie kwota wpłacanego przez nich podatku wzrosła z nieco ponad 800 mln zł do prawie 1,7 mld zł — **ponad dwukrotnie**.

Oznacza to, że rośnie nie liczba pracujących, lecz ich produktywność i poziom wynagrodzeń: przechodzenie z umów cywilnoprawnych na etaty, z pracy zdalnej dla zagranicznych pracodawców na polskie umowy, awanse.

3.3 Zastrzeżenie metodologiczne — istotne

Szef Krajowej Administracji Skarbowej zastrzegł w odpowiedzi na interpelację poselską, że systemy podatkowe **nie pozwalają w pełni wyselekcjonować wpływów budżetowych z podziałem na obywatelstwo**, a przekazane dane są szacunkowe i obciążone marginesem błędu. Nie uwzględniają też pomniejszenia o udziały samorządów.

Podane kwoty **nie obejmują VAT ani akcyzy** — podatków konsumpcyjnych, których nie da się przypisać do narodowości, a które przy 1,3 mln pracujących osób stanowią kwotę wielokrotnie wyższą niż PIT.

Za lata 2021–2024 MF oszacowało łączne wpłaty obywateli Ukrainy z tytułu CIT, PIT i VAT na ok. 5,65 mld zł.

4. Wpływ na PKB

4.1 Uchodźcy z Ukrainy — Deloitte dla UNHCR (czerwiec 2025)

Rok	Udział w PKB Polski
2023	1,37%
2024	2,7% (ok. 99 mld zł)
2030 (prognoza)	3,2%

Dochody sektora publicznego wzrosły dzięki tej grupie o 2,75% w 2023 r. i 2,94% w 2024 r. — czyli o dodatkowe **39,1 mld zł i 47 mld zł**.

4.2 Wszyscy cudzoziemcy — Deloitte, Instytut Spraw Publicznych, Ipsos (czerwiec 2026)

Raport „Migracja w Polsce” szacuje, że obecność migrantów zwiększyła wartość polskiego PKB w 2025 r. o **200–416 mld zł**, co odpowiada udziałowi **5,4%–10,7%** w tworzeniu PKB. Liczbę cudzoziemców w Polsce oszacowano na 2–2,5 mln.

Szeroki przedział wynika z różnych scenariuszy metodologicznych — autorzy sami zaznaczają, że precyzyjne określenie wpływu migrantów jest trudne. Przy cytowaniu należy podawać cały przedział, nie górną wartość.

4.3 Bank Gospodarstwa Krajowego

Wpływ migracji ukraińskiej (przedwojennej i powojennej) na polskie PKB: **od 0,5% do 2,4% rocznie**.

BGK podaje też relację, która jest najprostszą odpowiedzią na zarzut o obciążanie budżetu: **na każdą złotówkę otrzymaną w ramach świadczeń społecznych Ukraińcy wpłacili 5,4 zł w podatkach i składkach**.

5. Rynek pracy

Wskaźnik zatrudnienia uchodźców z Ukrainy w wieku produkcyjnym: **69%**, wobec 75% wśród obywateli Polski. Rok wcześniej było to 61%.

Mediana wynagrodzenia netto uchodźców wzrosła w ciągu roku z 3 100 zł do 4 000 zł.

Deloitte stwierdza wprost, że wejście uchodźców na polski rynek pracy **nie spowodowało wzrostu bezrobocia ani spadku realnych płac**.

W latach 2022–2025 Ukraińcy założyli w Polsce ponad **123 tys. firm** (w tym 77,7 tys. jednoosobowych działalności gospodarczych w latach 2022–2024).

Rozkład regionalny

Najwięcej pracujących cudzoziemców: mazowieckie (ok. 210 tys.), dolnośląskie (123 tys.), wielkopolskie (113 tys.). Najmniej: świętokrzyskie (9 tys.), warmińsko-mazurskie (14 tys.), podkarpackie (14 tys.).

Udział cudzoziemców wśród pracujących: lubuskie 10%; dolnośląskie, zachodniopomorskie, pomorskie, wielkopolskie po 6%.

Wśród miast wojewódzkich: Wrocław 16%, Gorzów Wielkopolski i Szczecin po 14%.

6. Strona wydatkowa — ile państwo wydaje

6.1 Wydatki na obywateli Ukrainy przebywających w Polsce

Mowa wyłącznie o wydatkach wewnętrznych — świadczeniach, leczeniu, edukacji i zakwaterowaniu osób przebywających w Polsce. Głównym instrumentem jest Fundusz Pomocy.

Rok	Wydatki
2022	ponad 11 mld zł (dane NIK)
2022 - 30.04.2023	łącznie ponad 14 mld zł (dane NIK)
2025	ok. 8 mld zł
2026 (plan)	1,08 mld zł

Skala maleje: między 2022 r. a planem na 2026 r. spadek ponad dziesięciokrotny. Programy takie jak 800+ i „Dobry Start” nie są już dostępne dla wszystkich uchodźców bezwarunkowo; od 1 lutego 2026 r. obywatele Ukrainy ze statusem UKR muszą spełnić dodatkowe warunki, a od czerwca 2026 r. analogiczne zasady mają objąć wszystkich cudzoziemców.

Uwaga krytyczna dla wiarygodności. Kwota **106 mld zł** za lata 2022–2023, często przywoływana w debacie, to **łącna pomoc Polski dla Ukrainy jako państwa**, obejmująca pomoc wojskową (sprzęt, amunicja), humanitarną i gospodarczą. Nie są to wydatki na migrantów w Polsce. Mieszanie tych dwóch kategorii jest najczęstszym błędem w tej dyskusji — po obu stronach sporu — i natychmiast podważa wiarygodność mówiącego.

6.2 Świadczenie 800+ dla cudzoziemców (2025)

Pozycja	Wartość
Dzieci cudzoziemców objętych programem	325,3 tys.
w tym dzieci obywateli Ukrainy	262,8 tys. (80,8%)
Łączne wydatki	3,27 mld zł
Udział w kosztach całego programu 800+	5,1%

Rok do roku liczba dzieci cudzoziemców spadła o 6,5%, a wydatki o 4,1%.

Podział szacunkowy (obliczenie własne, przy założeniu równego kosztu na dziecko): obywatele Ukrainy ok. **2,64 mld zł**, pozostali cudzoziemcy ok. **0,63 mld zł**.

6.3 Ochrona zdrowia — bilans dodatni

Rok	Składki zdrowotne od ubezpieczonych Ukraińców	Koszty leczenia obywateli Ukrainy	Saldo
2023	3,1 mld zł	0,848 mld zł	+2,25 mld zł
2024	3,8 mld zł	ok. 2,2 mld zł	+1,6 mld zł
I–VII 2025	—	1,38 mld zł	—

Koszty świadczeń medycznych dla osób pracujących i niepracujących są w całości pokrywane ze składek pracujących Ukraińców. NFZ notuje z tego tytułu nadwyżkę rzędu 1,5 mld zł rocznie.

6.4 Bilans ogólny — dane BGK za 2024 r.

Wpływy do budżetu od migrantów z Ukrainy (podatki i składki): **ok. 15,1 mld zł**. Wyплаты z programu „Rodzina 800+” dla tej grupy: **ok. 2,8 mld zł**. Saldo: **+12,3 mld zł**. Relacja **5,4 zł wpłacone na każdą 1 zł otrzymaną**.

BGK odnotował przy okazji, że nieprawdziwa jest teza o wpływie migracji ukraińskiej na wzrost cen nieruchomości — w 2023 r. cudzoziemcy odpowiadali za 2,7% transakcji zakupu nieruchomości w Polsce.

7. Delta: cudzoziemcy spoza Ukrainy

To jest część obrazu, której w debacie publicznej praktycznie nie ma.

7.1 Po stronie wydatków — brak programów celowanych

Dla migrantów niebędących obywatelami Ukrainy **nie istnieje żaden dedykowany instrument wsparcia**: nie ma odrębnego funduszu, programu ani osobnej pozycji budżetowej. Jedyne dający się oszacować wydatek to 800+ — ok. **0,63 mld zł** na ok. 62,5 tys. dzieci.

7.2 Po stronie wpływów — jedna trzecia składek

Obywatele Ukrainy stanowią 66,9% ubezpieczonych cudzoziemców (marzec 2026 r.). Pozostałe **33,1%** to obywatele Białorusi, Indii, Gruzji, Kolumbii i innych państw.

Przy proporcjonalnym podziale rocznego przypisu składek emerytalno-rentowych za 2025 r. (21,5 mld zł) na tę grupę przypada

ok. **7,1 mld zł rocznie** — obliczenie własne, przy założeniu zbliżonej przeciętnej podstawy wymiaru składek.

7.3 Wnioski z porównania

	Obywatele Ukrainy	Pozostali cudzoziemcy
Składki emerytalno-rentowe (2025, szacunek)	ok. 14,4 mld zł	ok. 7,1 mld zł
Świadczenie 800+ (2025, szacunek)	ok. 2,64 mld zł	ok. 0,63 mld zł
Dedykowany program wsparcia	Fundusz Pomocy	brak

Kluczowa obserwacja. Art. 100d znajduje się w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził jednak w wyroku z 25 lipca 2024 r. (sygn. II OSK 599/24), że przepis ten stosuje się do wszystkich spraw w nim wymienionych, **bez względu na obywatelstwo strony**.

Oznacza to, że obywatel Gruzji, Indii, Kolumbii czy Białorusi został pozbawiony ponaglenia i skargi na bezczynność na mocy ustawy dotyczącej wojny, która go nie dotyczy, i programu pomocowego, z którego nie skorzystał.

Trudno wskazać uzasadnienie takiego rozwiązania inne niż wygoda administracyjna. Nie ma tu ani związku z sytuacją nadzwyczajną, na którą powoływał się ustawodawca, ani żadnego świadczenia wzajemnego.

7.4 Ograniczenia tych szacunków

- Podział składek według udziału w liczbie ubezpieczonych zakłada zbliżoną przeciętną podstawę wymiaru we wszystkich grupach. W rzeczywistości struktura zatrudnienia różni się między narodowościami — kierunek i skala odchylenia nie są znane.
- Podział wydatków na 800+ zakłada równy koszt na dziecko.
- Dane o wydatkach na Ukraińców pochodzą z różnych lat i różnych instytucji; nie tworzą jednolitego szeregu. Zestawienia sumujące je za cały okres 2022–2025 (spotykana kwota ok. 31 mld zł) pochodzą z opracowań publicystycznych i przed użyciem wymagają weryfikacji u źródła.
- Żadna z tych liczb nie obejmuje VAT ani akcyzy — po stronie wpływów, ani kosztów edukacji i administracji — po stronie wydatków.

8. Niewykorzystany potencjał — to jest punkt styku z naszymi postulatami

Deloitte wskazuje, że wysoki odsetek uchodźców pracuje **poniżej swoich kwalifikacji**: tylko jedna trzecia osób z dyplomem uniwersyteckim zajmuje stanowiska wymagające wyższego wykształcenia.

Likwidacja choćby połowy istniejących luk przyniosłaby co najmniej 6 mld zł rocznie.

Wśród przyczyn raport wymienia bariery formalne — część zawodów regulowanych wymaga obywatelstwa polskiego, a uznawanie kwalifikacji jest utrudnione.

Dlaczego to dotyczy art. 100d

392 tysiące osób oczekujących na decyzję pobytową (wyliczenie w pkt 6 mediakitu) w większości **już pracuje i już płaci składki**. Niepewność statusu nie wyklucza ich z gospodarki — ogranicza natomiast to, co w gospodarce mogą zrobić:

- utrudnia zmianę pracodawcy i awans, bo trwające postępowanie zniechęca do zmian formalnych,
- ogranicza zdolność kredytową i możliwość podpisania długoterminowej umowy najmu,
- zniechęca pracodawców do inwestowania w szkolenia osoby o niepewnym statusie,
- uniemożliwia swobodne podróże służbowe.

Przy przeciętnej składce 16 700 zł rocznie na osobę grupa oczekujących odpowiada za rządu **6,5 mld zł rocznych składek emerytalno-rentowych** (obliczenie własne, szacunek orientacyjny — część oczekujących nie pracuje lub pracuje w niepełnym wymiarze).

Państwo pobiera od tych osób podatki i składki na bieżąco, a usługi administracyjnej, za którą również pobiera opłatę, nie dostarcza w ustawowym terminie — i na mocy art. 100d nie ponosi za to żadnej odpowiedzialności.

To jest sedno sprawy. Nie chodzi o to, że cudzoziemcy „zasłużyli” na lepsze traktowanie, płacąc podatki. Chodzi o to, że relacja jest jednostronna: obowiązki egzekwowane są natychmiast i pod rygorem sankcji, a odpowiadające im obowiązki państwa zostały zawieszane na pięć lat.

9. Uwaga o używaniu tych danych

Co działa: - Para 857 100 płacących wobec ok. 12 000 pobierających (obywatele Ukrainy, ZUS XII.2025) — obie wielkości liczone tak samo, w osobach. Prosta, sprawdzalna, trudna do podważenia. - 5,4 zł wpłacone na każdą 1 zł otrzymaną (BGK) — gotowa odpowiedź na zarzut o obciążanie budżetu. - 6 mld zł rocznie utraconych na niewykorzystanych kwalifikacjach — pokazuje, że sprawna administracja to interes Polski, nie przywilej migrantów. - Saldo BGK +12,3 mld zł za 2024 r. i nadwyżka NFZ rządu 1,5 mld zł rocznie — konkretne kwoty zamiast ogólników. - Obserwacja z pkt 7.3: przepis z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy pozbawia środków prawnych obywateli państw, których ta ustawa nie dotyczy. To argument o arbitralności, nie o zasługach — najtrudniejszy do zbicia.

Czego unikać: - Podawania wyłącznie górnej granicy przedziału (416 mld zł, 10,7% PKB) — przedział jest szeroki, a wybiórcze cytowanie natychmiast podważa wiarygodność całości. - Argumentu „płacimy podatki, więc nam się należy”. Kontrargument

brzmi „obywatele płacą więcej” i kończy wymianę. Mocniejsza jest asymetria obowiązków, nie zasługa. - Mieszania danych o uchodźcach z Ukrainy z danymi o wszystkich cudzoziemcach. To dwie różne populacje i dwa różne zestawy liczb. - **Powoływania się na kwotę 106 mld zł** w kontekście wydatków na migrantów. To pomoc dla Ukrainy jako państwa, z pomocą wojskową włącznie. Użycie jej w tym kontekście jest błędem merytorycznym, który przekreśli wiarygodność całej wypowiedzi. - Podawania szacunków własnych (pkt 6.2, 7.2) bez zaznaczenia, że są to obliczenia szacunkowe oparte na proporcji. - **Zestawiania „6,2% składek wobec 0,32% wypłat” jako relacji 19:1**. Pierwsza liczba to udział kwotowy, druga — udział w liczbie świadczeń. Zestawienie różnych jednostek jest łatwe do podważenia. Używać pary w osobach: 857 100 wobec 12 000.

10. Źródła

- **Deloitte dla UNHCR**, „Analiza wpływu uchodźców z Ukrainy na gospodarkę Polski”, czerwiec 2025 — [deloitte.com/pl, unhcr.org/pl](https://deloitte.com/pl/unhcr.org/pl)
- **Deloitte, Instytut Spraw Publicznych, Ipsos**, „Migracja w Polsce”, czerwiec 2026
- **ZUS**, „Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych”, raporty roczne — zus.pl; komunikaty kwartalne
- **Ministerstwo Finansów / Krajowa Administracja Skarbowa** — odpowiedzi na interpelacje poselskie, publikowane na stronach Sejmu (sejm.gov.pl)
- **Bank Gospodarstwa Krajowego** — analizy wpływu migracji na gospodarkę
- **CEIDG** — dane o działalności gospodarczych zakładanych przez cudzoziemców
- **Najwyższa Izba Kontroli**, „Działania na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy” — nik.gov.pl
- **Narodowy Fundusz Zdrowia** — dane o kosztach leczenia i wpływach ze składek obywateli Ukrainy
- **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** — dane o programie „Rodzina 800+”, w tym w podziale na obywatelstwo
- **Sprawozdanie Rady Ministrów z wykonania ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy** — składane Sejmowi i Senatowi raz na 12 miesięcy, podstawowe źródło danych o wydatkach z Funduszu Pomocy